

A 14-ES KOROSZTÁLY ÉJSZAKAI VERSENYZÉSÉRE VONATKOZÓ FELMÉRÉS ÖSSZEFOGLALÁSA

Összeállította Lux Iván, 2021.04.04.

I. ELŐZMÉNYEK

A 2021. március 22-i Elnökségi ülés úgy döntött, hogy felmérést kezdeményez a 14-15 éves versenyzők éjszakai versenyen indításának szakmai és versenyzői megítéléséről különös tekintettel az Éjszakai Országos Bajnokság esetleges kiegészítésére FN14-es kategóriákkal. Ennek érdekében két kérdőívet indítottunk, egyet-egyét az utánpótlás-edzők és az érintett versenyzők számára. Ennek az összefoglalónak a II. és III. részében, valamint a Függelékében a kérdőívekre adott válaszokat összesítjük.

A kérdéskör kontextusba helyezése céljából néhány adatot idézünk. Az alábbi táblázat a 2020. évi nappali egyéni bajnokságokon indult N14 és F14 kategóriájú versenyzők számát foglalja össze.

Kat\Bajn.	ONEB	KOB	ROB
N14	64	58	99
F14	72	81	124
Összesen	136	139	223

Releváns adat még, hogy a 2020. évi ÉOB 16-os kategóriájában indultak közül hányan voltak 14-es korosztályúak. Ezt mutatja az alábbi táblázat (az első oszlopban a mezőny teljes létszáma, a másodikban a 14-esek száma).

ÉOB 2020	Összes	< 15
N16	10	3
F16	20	8

Ennek az anyagnak a célja a felmérés eredményeinek bemutatása, sem következtetéseket, sem javaslatokat nem tartalmaz.

II. EDZŐI FELMÉRÉS

A szövetségi edzőlista **55 edzőjének küldtük** ki az öt kérdésből és egy kifejtésből álló kérdőívet. **15 klubtól** (BKL, ESP, GKS, GOC, GTC, KAL, MOM, NYV, PAK, SAS, SKS, SPA, TTE, VSE, ZTC) **16 válasz érkezett** (a SPA két választ küldött, az egyiket három edző közösen). Egy edző az 5. kérdésre csak szövegesen válaszolt, egy edző kizárólag szöveges választ adott. A válaszok összesítése az alábbi táblázatban látható.

Ssz	Kérdés	Válasz	Σ
1	Hány 14-es korcsoportbeli (2007-2008-ban született) tanítványod van?	Lány	51
		Fiú	58
2	Hány 14-es korcsoportbeli tanítványod indult már éjszaka?	Lány	11
		Fiú	18
3	Tartottál-e éjszakai tájfutó edzést az utóbbi két évben?	Igen	7
		Nem	8
4	Egyetértesz-e avval, hogy a 14-es versenyzők induljanak éjszakai versenyeken?	Igen	8
		Nem	7
5	Egyetértesz-e avval, hogy az Éjszakai Országos Bajnokságon legyenek 14-es kategóriák?	Igen	3
		Nem	11

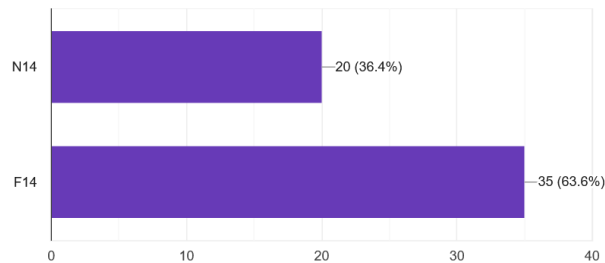
Az 5. kérdésre adott válaszhoz kértünk indoklást is, a 4.-hez is kaptunk, a szöveges indoklásokat a Függelékben foglaltuk össze.

III. VERSENYZŐI FELMÉRÉS

Négy kérdésből álló kérdőívet küldtünk a **tájéfutó levelező listára és a két tájfutó Facebook-csoportnak** kérve a 13-14 éveseket a kitöltésre. **55 válasz érkezett.** A kérdéseket és válaszokat alább ismertetjük.

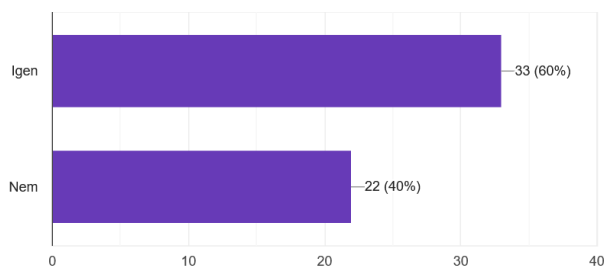
N14, vagy F14 a korcsoportod?

55 responses

Indultál már éjszakai versenyen, vagy edzésen?

55 responses

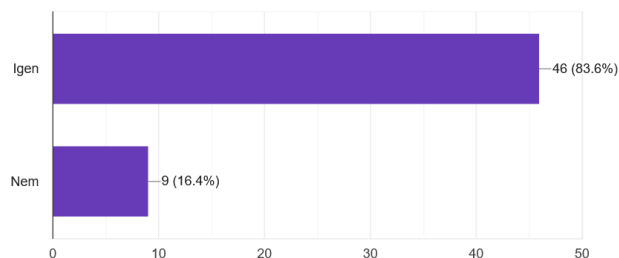

Lányok: 12 igen
8 nem

Fiúk: 21 igen
14 nem

Szeretnél 14-es korcsoportban éjszaka versenyezni?

55 responses

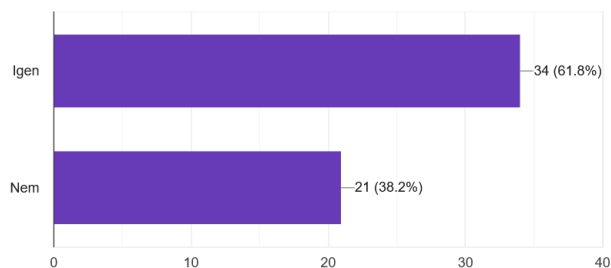

Lányok: 14 igen
6 nem

Fiúk: 32 igen
3 nem

Szeretnél 14-es korcsoportban Éjszakai Országos Bajnokságon indulni?

55 responses

Lányok: 11 igen
9 nem

Fiúk: 23 igen
12 nem

FÜGGELÉK: SZÖVEGES EDZŐI VÁLASZOK A 4. ÉS 5. KÉRDÉSEKRE

Az edzők az 5. kérdésre (EOB 14-es korosztálya), esetenként a 4.-re (14-es éjszakai versenyzés) adott válaszukat indokolták. Alább változtatás nélkül, de nem azonosíthatóan idézzük a válaszokat, az előttük zárójelben lévő + illetve – jel a vonatkozó pozitív, illetve negatív véleményre utal.

Egyetértesz-e avval, hogy a 14-es versenyzők induljanak éjszakai versenyeken?

(-) Erdei versenyen nem, még a parkban is csapatban szeretnek menni.

(+) Egyetérttek, de csak szigorú keretek közt megtartott versenyrendezés mellett:

- A 14-es pályák ne legyenek nehezebbek egy nappali C, esetleg -a terepi adottságok függvényében- egy könnyű B pályánál.
- A rendező csak megfelelő időjárási körülmények közt indítsa el a 14-es kategóriákat.

A kupaversenyek 14-es kategóriái ugródeszkaként kell hogy szolgálják a későbbi 16-os bajnoki kategória pályáinak teljesítését.

Légy szíves indokold az 5. kérdésre adott válaszodat

(+) Azzal, hogy le lett hozva a minimum korosztály 16-ra, úgyis elindulnak. A fiúk határozottan bátrabbak. Az elnökségi ülésen szóba került a nekik megfelelő nehézségű pálya tűzése. Kérdezem, ha itt lehet(ne), akkor a diákolimpián miért nem lehet könnyű pályákat tűzni, ami mindenkinek sikerélmény? Amivel lehet toborozni a gyerekeket?

(-) Régebben 10-15 éve, mikor nagy csapatunk volt sok éjszakai edzésünk volt. Természetesen először csapatban, majd párokban és legvégül egyedül. A csapatos edzéseket nagyon élvezték a gyerekek, párban már kevesen, egyénileg egy-két gyerek volt hajlandó kimenni a terepre, erdőbe és aki kimet az se mindig jó érzéssel jött vissza, ami utána a nappali versenyeit is befolyásolta.

Az utolsó három budapesti park éjszakai versenyeket nagyon élvezték a gyerekek, a kisebbek is (8-12 évesek), de itt is csapatban, vagy kisebb csoportokban „futottunk”!

(-) A közepesek-nagyok edzőivel egyeztetve azt gondoljuk, hogy az éjszakai versenyzésben nagy az edző és a szülő felelőssége, ne engedjünk ki felkészületlen tanítványt egyedül az erdőbe. OB-n azt gondoljuk, hogy csak a magas technikai szinten versenyzők induljanak, hogy a verseny OB színvonalú maradjon, ők viszont 16-ban is tudnak versenyezni, a kevésbé magabiztos 14-eseknek ott a nyílt kategória. Ideális esetben ők kisebb versenyen is csak akkor indulnának, ha már van kellő tapasztalatuk edzésekről, azonban itt még elfogadhatónak tartunk egy 14-es kategóriát esetleg egyszerűbb pályákkal

(-) Nem rendelkeznek akkora rutinnal, hogy éjszaka is magabiztosan fussanak. A szülők sem engednék el szívesen gyermekeiket. Amennyiben eltévednek, hibáznak sokkal nehezebben tudják helyre tenni magukat, esetleg nem is sikerülne neki. A normál országos bajnokságokon is nagyon nagy a szórás a versenyidőkben. Sokan vannak akik 2x vagy annál többet futnak mint a győztes idő. Éjszakai versenyen ez megduplázódhat. Ekkor már kérdéses a lámpa működési funkciója is. Akinek ennyire nem megy, annak törést okozhat az egész tájfutó jövőjében, hiszen teljesen elbizonytalanítja és félelemmel töltheti meg a fiatalokat, és elveszíthetik a magabiztosságukat.

(+) Személy szerint nagyon kedvelem az éjszakai versenyformát, ez az egyik kuriózuma (a pontbegyűjtő mellett) a sportágunknak, jó lenne minél szélesebb korosztályt bevonni ebbe is. Ez is segítené minél sokoldalúbb tudással bíró versenyzőket kinevelni.

Itt nagyon hangsúlyos a pontos tájékozódási tudás és kellő bátorság kell hozzá. Szerintem a fiatalok többsége kihívásnak élné meg, szívesen indulna rajta. Szerintem fontos lenne számukra a „ez egyben egy jó buli” feeling kialakítása, valamint az is, hogy megfelelő nehézségű és hosszúságú pályákat kapjanak. Rendezői szempontból

egy szélesebb korcsoport számára megrendezett pl. ÉOB is rentábilisabb tud lenni és nem kell majd lasszóval fogni a rendezőket. 😊

(-) Az ilyen korú gyerekek sokszor még azzal „küzdnek”, hogy nappal egyedül merjenek bemenni az erdőbe nem út melletti, B-s nehézségű pályán. Ha beengednék őket éjszaka és ott valamitől megijednének, elképzelhető, hogy több tájfutó edzésre nappal sem jönnének. Van olyan tanítványunk, aki az iskolájával un. „bátorságpróbán” vett részt: az éjszakai sötétben kellett párban végigmenni a tanítványunk számára ismerős erdei utakon (sem térkép nem kellett és futniuk sem kellett). Nagyon félt, nem volt neki jó élmény.

(-) Nem látom indokát. Azt ugyan látni, tudni kell, hogy a fiatalok körében gyakran van igény az extra sportok iránt, és az éjszakai én ide sorolom, de a 2018-tól bevezetett 16-os kategóriát is fenntartással fogadtam. A 14-eseket pedig főleg!

Ha mégis lenne kellő indok és a felmérés alapján megfelelő számú jelentkező fiatal, akkor is az általános szabályokon túl feltételnek szabnám egyebek mellett legalább az ezüstsjelvényes minősítést.

(-) Szerintem a 13-14 éves gyerekek életkori sajátosságainak nem felel meg, hogy egyedül, stresszhelyzetben, ismeretlen erdőben fusson. Nyíltban, kísérővel, vagy parkban jó játék lehet, de nem érdemes téthelyzettel sokkolni. Egy tömegversenyen gyakran találkozik másik futókkal, ami adhat egy kis biztonságérzetet, de egy ÉOB kicsi mezőnye nagyon ritkás. Szerintem sok gyereknek (főleg lányoknak) komoly szorongást okoz, hogy ha rendeznek ilyen versenyt nekik, akkor ezek szerint vele van a baj, hogy ő nem mer egyedül kimenni. Ezért erőt vesz magán, de rossz érzetek fognak a tudatába gyűlni a tájfutás iránt, könnyebben lemorzsolódhat.

(+) Vannak olyan gyerekek, akik szívesen indulnának ebben a számban, kapják meg a lehetőséget, és ne kelljen a magasabb kategóriában indulniuk.

(-) Ilyen korosztályú versenyzőm pont még nincs vagy pont már nincs, így főleg a saját tapasztalataimra szeretném építeni a válaszomat. Én bár beleszülettem ebbe a sportágba, így jobban kéne bírnom az éjszakai „strapát” nem szerettem sose fiatalként az éjszakába futni, hogy miért?! Mert ennek a korosztálynak az a sajátossága, hogy még fél, még tapasztalatlan kint az erdőben is, hiába csinálja évek óta, az, hogy megcsörren a bokor még mindig megijeszti, az, hogy egyedül van a nagy sötétben megijeszti, ne adj isten probléma lesz a lámpával és vaksötét lesz, szintén megijeszti. 5 éves Testnevelési Egyetemen folytatott tanári képzésem alatt rendszeresen megtanították nekünk a korosztályonkénti sajátosságokat, milyen korú gyereknek mikor mit kell tanítani, mik az életkori sajátosságai. Pont ezért tisztába vagyok azzal, hogy a fenti állításaimnak van egy cáfolata is, hisz mindig vannak kivételek, gyorsabban fejlődik, bátor, szereti a sötétet stb stb, de ettől függetlenül én nem értek azzal egyet, hogy ezt a korosztályt kitegyük egy ilyen „traumatikus” élménynek, ami a későbbiekben kihathat a sportolási szokásaira. Természetesen az emberi tévedés jogát fenntartom, mindig vannak kivételek, de a nagy többségnél szerintem ez így van és nálam is pontosan így volt, de a ketten/csoportosan kimegyünk az éjszakába felállást gyakorlásként támogatom.

(-) A gyerekek egyrésze biztos élvezné. Azonban esetleges sérülésnél, pálya tévesztésnél ez a korosztály véleményem szerint lelkileg, tudatilag még nem felkészült az éjszakai erdőben történő versenyzésre. Nem vagyok jogász, de 14 éven aluliakra vannak speciális előírások.

(0) Nem jelöltem egyiket sem, mert miért ne indulhatnának, mint a többi bajnokságon, de szerintem is nagyon sok a bajnoki szám és kategória

(-) Nem való 14 éves gyerekek az Éjszakai verseny. Úgy gondolom, hogy értelmi érettségük miatt több gyereknél pánik félelem alakulhat ki az éjszakai versenyen, majd ez a félelem több éven keresztül is megmaradhat.

(-) Én maximálisan ellenzem a fiatalabb korosztályok ilyen szintű bevonását az éjszakai versenyzésbe. Próbálják ki kis versenyeken, ha akarják és elég bátrak, de ennél tovább ne menjünk.

Nem véletlen, hogy pl. Svédországban sincs ÉOB 18-nál fiatalabb korosztályban, pedig ott a lámpával futás sokkal elterjedtebb, mint nálunk.

Ez a többivel egyenértékű országos bajnokság, ahol az egyenlőség elve egyáltalán nem biztosítható. Ha rajtam múlna, 16-ban sem engedném meghirdetni az ÉOB-t.

Mi szoktunk lámpával edzeni, éjszakai edzést is tartunk néha, de a legbátrabb 1-2 elvetemültet leszámítva csak kisebb csoportokban merészkednek éjszaka az erdőbe.

Jó játék, az edzőmunkában változatosságot jelent, bizonyos képességeket fejleszteni is lehet éjszakai körülmények között, de ennyi.

(-) Az életkori sajátosságok miatt még nincs felkészülve ez a (vagy a felnevezési lehetőség miatt akár a fiatalabb) korosztály nagyrésze egy bajnoki szintű pálya és bajnoki szintű terepi nehézségek éjszakai teljesítésére, különösen igaz ez a verseny közbeni nem várt események és kedvezőtlen időjárási körülmények mentális kezelésére.

A felkészültebb 14-es versenyzők edzői felelősségvállalás mellett teljesíthetik és akár eredményesen is szerepelhetnek a 16-osok mezőnyében is, így nincs kizárva e korcsoport sem az éjszakai bajnoki küzdelmekből.

(-) Mert inkább bátorságverseny lenne, vagyis nem biztos, hogy a legjobbak nyernének, hanem azok, akik el mernek indulni. És nincs az az indítási időköz, hogy ne együtt fussanak.